

Hongerpijn

Colofon

ISBN: 978 94 6365 831 7

1e druk 2025

© 2025, Annette van Ofwegen

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Hongerpijn

Annette van Ofwegen

22 juli 1992

‘Ik heb een brief van de Informatiseringsbank ontvangen,’ verbrak Matthijs de stilte die even was ontstaan in het relaas van zijn moeder over haar dagelijkse beslommeringen.

We zaten in het avondzonnetje aan de picknicktafel in het piepkleine tuintje achter het huis, waar hij met zijn moeder woonde. Ik zat te worstelen met de lange slierten spaghetti die dreven in de bolognesesaus en had net met enige moeite een kluiten in mijn mond gekregen. De woensdagavond was een vaste avond geworden waarop Matthijs en ik elkaar zagen. Meestal spraken we bij mij af, maar vandaag waren we bij hem thuis en kon ik zoals altijd mee-eten.

‘Ze geven aan dat ze geen gegevens hebben ontvangen. En zonder die gegevens kunnen ze geen studiebeurs toekennen.’ Hij staarde naar zijn bord en bleef met zijn vork in het laatste restje spaghetti draaien. ‘Zo kan ik die kamer toch niet betalen? En met mijn studie kan ik dan ook wel stoppen. Hoe ga ik dat ooit doen?’

‘Hè, wat vervelend!’ ontvlamde zijn moeder onmiddellijk. ‘Wanneer had je die brief ontvangen dan? Waarom zeg je dat nu pas?’ Ze wachtte niet op antwoord. ‘We zullen er echt achteraan moeten gaan, want hij zal het niet uit zichzelf doen, vrees ik.’ Ze zuchtte. ‘Het zal wel weer moeizaam gaan. Met die alimentatie duurde het ook allemaal al zo lang.’ Op haar gezicht verscheen een verbetenheid die ik nog niet eerder bij haar had gezien. ‘En je weet hoe dat uiteindelijk verlopen is,’ zei ze en ze keek Matthijs aan. Ze stond op en begon de tafel af te ruimen. ‘Ben je nog niet klaar? Machteld?’

‘Nee, uh, sorry, ik zal dooreten,’ hakkelde ik.

‘Ik was het toen zo zat. Steeds die strijd om dat kleine beetje

geld,' ging ze verder. 'Dus ja, en je weet hoe het toen is gelopen. Geen alimentatie? Geen kind zien. Het houdt een keer op, toch? En je weet ook waarvoor hij koos toen, hè?' Ze haalde haar schouders op, kneep haar mond samen en trok haar wenkbrauwen op. 'Ik heb altijd mijn best gedaan, dat deed ik voor jou, dat weet je.' Ze liep met twee borden en het bestek in een stevige pas naar de keuken.

Een ongemakkelijke stilte hing in de tuin. Ik keek naar Matthijs, hij staarde naar de tafel. Ik wist niets te zeggen. Dat hij geen contact had met zijn vader, had hij me weleens verteld, maar meer als een feit, als een uitleg waarom hij alleen met zijn moeder woonde. Ik had er verder niet over doorgevraagd. Ik had er ook nooit bij stilgestaan dat daar zoveel emoties bij gemoeid konden zijn. Best wel naïef, dacht ik nu.

'Willen jullie nog een toetje?' klonk het vanuit de keuken.

'Ja, lekker!' riep ik terug.

'En jij, Matthijs?'

'Nee, ik hoef niet.'

'Wat zeg je?'

'Neehee, ik hoef niet!'

Met een pak yoghurt geklemd onder haar arm, een pak vla in haar ene hand en twee schaalpjes met lepeltjes in haar andere hand kwam ze de tuin weer in. Ze zette alles op de tafel en kwam er weer bij zitten. 'Jeetje, Matthijs.' Ze keek naar hem. Hij keek nu naar haar, zijn ogen vlamden.

'Dit helpt me totaal niet, mam!'

'Wat niet?'

'Nou, dat gezeur over vroeger. Dat weet ik nu wel een keer, hoor.'

'O, uh, ja, natuurlijk, je hebt gelijk, lieverd.' Ze keek hem meewarig aan. 'Je hebt helemaal gelijk. Dat was het verleden, nu is nu, en nu treft het jou direct.' Haar gezicht verzachtte. 'We laten het er niet bij zitten, jongen.' Ze pakte zijn arm en keek hem

aan met een zekere vastberadenheid. ‘Weet je, ik vermoed dat tante Jo zijn telefoonnummer nog wel heeft. Volgens mij hebben die twee nog steeds af en toe contact. Ik zal het haar vragen en dan zal ik je vader bellen.’

‘Waarom zou tante Jo zijn telefoonnummer hebben?’ Matthijs veerde op.

‘Ach, die twee hebben altijd al iets samen gehad. Geen idee wat precies, maar dat speelt al sinds de tijd voordat ik een relatie kreeg met je vader. Vorig jaar was er ook nog zoiets.’ Een kleine zucht ontsnapte. ‘Oma was overleden en toen had hij opeens voor haar deur gestaan, vertelde ze. Hij had via de ziel van oma doorgekregen dat hij haar moest troosten of zo. Ja, dat soort vage dingen hadden die twee altijd. Allebei hebben ze een steekje loszitten, als je het mij vraagt.’ Met een wijsvinger, die ze met een snelle beweging twee keer voor haar voorhoofd kromde, onderstreepte ze haar mening. ‘Maar dat is verder hun probleem. Ik zal haar zijn telefoonnummer vragen.’

Matthijs leek enigszins opgelucht. Maar in zijn houding zag ik ook iets kwetsbaars. Ik kreeg medelijden met hem. Opgroeien in een gebroken gezin was niet gemakkelijk, besepte ik nu. Dan had ik geluk: mijn ouders waren nog steeds samen en ik had een zusje en twee broertjes. Ik was opgegroeid in een klein dorp, waar we als gezin deel uitmaakten van een hechte geloofsgemeenschap. Hij had het sinds zijn vierde zonder zijn vader moeten doen en hij had geen broers of zussen. Hij woonde in een grote stad en het geloof speelde ook geen rol in zijn leven.

‘Als jullie zo even afruimen en de afwas doen, zal ik Jo het telefoonnummer vragen. En dan zal ik bellen.’

‘Mam, ik denk niet dat jij moet gaan bellen, dat lijkt me niet verstandig,’ onderbrak Matthijs zijn moeder rustig en resoluut.

Ze keek verbaasd op. ‘O, je bedoelt ...’

‘Het is iets tussen mij en mijn vader. Ik moet het zelf oplossen.’

‘Oké, oké. Ja, misschien heb je wel gelijk inderdaad.’ De

nieuwe realiteit leek de vanzelfsprekende strijdkracht uit haar te doen wegvloeien. 'Ja, je hebt gelijk. Ik zal zorgen dat je zijn telefoonnummer krijgt.'

Na de afwas gingen Matthijs en ik direct naar zijn kamer. Zijn moeder was met haar zus aan het bellen. Zonder veel te zeggen, liep Matthijs naar de cd-speler en zette deze aan. Muziek kwam uit de boxen: *So far away* van Dire Straits. Stilzwijgend ging hij op zijn bed liggen. Ik kroop naast hem. Hij hield me stevig in zijn armen, een naar troost zoekend lichaam, voelde ik. 'Lastig voor je,' fluisterde ik in zijn oor.

'Ja,' verzuchtte hij. 'Wat moet ik nou? Ik moet bellen, hè?' Ik wist niets te zeggen. 'Waarom moet een vader voor wie ik bijna veertien jaar niet heb bestaan gegevens doorgeven aan zo'n stomme Informatiseringsbank? Waarom ben ik nu na al die jaren weer afhankelijk van die verwekker van mij?'

Ik wist dat er geen antwoorden van mij werden verwacht en streelde zijn arm, om zo te laten weten dat ik hem wel hoorde.

'Hij heeft nooit om mij gegeven. Waarom zou hij nu wel wat voor me overhebben? Maar ja, zonder die beurs zitten de studie en die kamer er niet meer in. Dat is dan niet te doen.'

We bleven stil. Er was alleen nog muziek.

'Why worry, there should be laughter after rain.'

'There should be sunshine after rain.'

'Je moet straks gelijk maar bellen, dat is, denk ik, het beste. Anders zit je er alleen maar tegenaan te hikken. En misschien valt het wel mee.' Ik streelde zijn borst. 'Dat de relatie tussen je ouders niet bepaald geweldig is geweest, is duidelijk. Maar het is natuurlijk wel zo dat je altijd alleen het verhaal van je moeder hebt gehoord, toch? Je weet niet wat er precies is gebeurd. Misschien heeft je vader ook wel een goed verhaal.' Er moest iets gebeuren vond ik.

'Hmmm, ik weet het niet.'

'So far away from me.'

'So far I just can't see.'

‘Maar wat heb je te verliezen? Of de situatie verandert niet of het kan alleen maar verbeteren. Gewoon doen.’ Er kwam geen reactie. Langzaam werd ik in een vacuüm gezogen. Alle opkomende gedachten werden, voordat ze konden ontplooiën in mijn bewustzijn, met grote haast weggevangen door een zwart gat. De muziek nam me in haar schoot en wiegde me liefdevol in een geruststellend gemoed.

‘Ja, maar ik wil me niet weer afgewezen voelen.’ De plotse linge woorden van Matthijs waren als een naald die het vacuüm in één keer ophief. Ik begreep zijn angst en voelde zijn pijn. Ik streelde over zijn wang en kuste hem in zijn hals.

‘Maar je kan het er ook niet bij laten zitten.’ Het bleef stil. Hij bleef strak naar het plafond staren. Ik wist niet wat ik nog meer kon zeggen en bleef naar zijn gespannen gezicht kijken in de hoop dat hij in beweging zou komen. ‘Je moet in actie komen, kom, je hebt geen keus,’ probeerde ik nog eens.

‘Misschien heb je gelijk. Maar ik durf niet zo goed.’

‘Het is ook moeilijk, dat snap ik wel, maar je moet wat.’

‘Hmmm.’ Matthijs bleef stil en kroop dichterbij tegen me aan.

‘Vraag het nummer aan je moeder, dan bellen we hier op je kamer met de telefoon van hierboven.’

Langzaam maakte hij zich van mij los. ‘Misschien heb je gelijk. Ik moet het zelf doen, hè?’ Hij stond op en ademde zoveel lucht in dat zijn schouders omhooggingen en zijn borst bolde. Hij liep de kamer uit. Langzaam liep hij de trap af. Beneden praatte hij rustig met zijn moeder. Even was het stil. Daarna stommelde hij de trap weer op, rommelde wat in de slaapkamer van zijn moeder en kwam vervolgens met de telefoon en een briefje de slaapkamer weer binnen. We gingen naast elkaar op het bed zitten. Matthijs zette de rode telefoon met zwarte druktoetsen op zijn schoot en pakte de hoorn van het toestel. Hij keek me aan. Ik zag een lichte paniek in zijn ogen.

‘Doe maar. Het komt goed. Ik blijf naast je zitten. Ik luister

mee.’ Hij toetste behoedzaam het lange nummer in en hield de hoorn tegen zijn oor. Ik hield mijn oor tegen de buitenkant van de hoorn om iets mee te kunnen krijgen van wat er aan de andere kant van de lijn gezegd zou worden. De telefoon ging over. Na vijf keer begon het bandje van het antwoordapparaat: ‘U spreekt met het antwoordapparaat van Elyon en Odelia van Moulin d’Elyon, de praktijk voor mensen in geestelijke nood. Spreek na de piep uw boodschap in en u wordt zo spoedig mogelijk teruggebeld.’

‘Met Matthijs. Uh, ik bel over, uh, over de Informatiseringsbank, de gegevens voor de Informatiseringsbank, uh ...’

‘Ah, mijn zoon,’ een hese stem nam het over. ‘Eindelijk hoor ik mijn zoon. Hier heb ik al die jaren op gewacht.’

‘O, uh ...’

‘Mijn zoon, wat heb ik je gemist. Eindelijk is hier het moment. Ik wist dat mijn geduld op de proef zou worden gesteld. Maar hier is dan toch dat moment. Ja, ik zal mijn accountant vragen de gegevens voor de Informatiseringsbank te regelen. Maar ik wil je ook zo graag weer ontmoeten. Ik wil je laten zien wat ik heb bereikt in mijn leven. Ik wil mijn zoon laten zien wie zijn vader is. Je zal trots op me zijn. O, Matthieu, ben je daar nog?’

‘Ja, ik ben er nog.’

‘O, je stem. Je bent een man geworden. Dit is raar, hè? Wacht, ik zal je mijn adres geven. Stuur me een brief en vertel me alles over jezelf. En ook ik heb je zoveel te vertellen. Ik wil je gaan zien. Ik wil je zo graag leren kennen.’

‘Ja, is goed, ik zal schrijven. Ik zal over mezelf vertellen.’ Ik pakte snel een stuk papier en een pen en gaf deze aan Matthijs. Hij krabbelde het adres op het papier. ‘Zal ik ook mijn adresgegevens doorgeven?’

‘Nee, dat hoeft niet, ik heb je adres, ik weet waar je woont.’

‘O. O ja, natuurlijk. Uh ... nou, dan ga ik maar een brief schrijven. Bedankt alvast voor het doorgeven van de gegevens.’

‘Ik hoor dat je overdonderd bent. Dat begrijp ik wel. Ik wacht

op je brief. Dankjewel voor je telefoontje. We gaan contact hebben en houden. Dag Matthieu, tot snel.'

De verbinding werd verbroken. Met de hoorn nog in de hand keek Matthijs mij aan. 'Heb je het allemaal verstaan?'

'Ja, ik heb alles gehoord,' zei ik, 'je gaat je vader leren kennen. Hij was blij je te horen. Zie je nu wel, het komt goed.' Ik gaf Matthijs een kus op zijn mond.

'Ja, ik denk het ook.'

2 september 1992

‘Ik heb een brief ontvangen!’ Matthijs stormde mijn studentenkamer binnen en gaf me een vluchtige zoen op mijn mond. ‘Ik heb een brief van mijn vader ontvangen. Ik heb ’m ook al gelezen. Ik ben zo blij. Mijn vader wil me echt leren kennen.’ Een brede lach verscheen op zijn gezicht en maakte hem nog aantrekkelijker.

‘En? Wat schrijft hij?’ Samen gingen we op mijn bed zitten. Matthijs deed een greep in zijn tas, pakte de envelop en haalde de brief eruit. Vlug ontvouwde hij de brief en hield hem stevig met beide handen vast.

‘Zal ik ’m voorlezen?’

‘Ja, natuurlijk, graag.’

Lieve Matthieu,

Ja, mijn zoon, ik heb je altijd Matthieu genoemd. Matthieu vond en vind ik beter passen bij een zoon van mij. Je bent een goddelijk geschenk.

Bedankt voor je openhartige brief! Zeker ben ik je niet vergeten, heel jouw leven lang heb ik aan je gedacht. Altijd heb ik geweten dat wij elkaar weer zouden ontmoeten. Ik wist dat wanneer jij volwassen werd er weer ruimte zou komen voor je vader in je leven.

Goed te horen dat je het goed doet op school. En ook ben ik trots op je dat je nu zelfstandig het leven tegemoet zal gaan, nu je een kamer voor jezelf hebt gevonden. En zeker wil ik ook je vriendin Machteld leren kennen.

Graag wil ik jou laten kennismaken met mijn leven. Je zal ontdekken dat je een bijzondere vader hebt, die graag gezien wordt. Ik wil je laten zien wat Moulin d'Elyon voor veel mensen betekent. Ik zal een folder bijsluiten, zodat je een idee kan krijgen van het werk van Moulin d'Elyon.

Als jij daar ook aan toe bent, zou ik je graag willen ontmoeten. In dat geval, bel me, dan spreken we af om elkaar weer te zien.

Je vader

‘Ik ben heel blij voor je.’ Ik gaf Matthijs een zoen. ‘Maar hoezo: Matthieu?’

‘Ik weet niet. Het heeft ook wel iets bijzonders. Toch?’ Met opgetrokken wenkbrauwen en een twinkeling in zijn ogen keek hij me aan.

‘Voor mijn gevoel is Matthijs Nederlands en Matthieu Frans voor dezelfde naam. Heb je Franse roots of zo?’

‘Geen idee. Maar blijkbaar heeft hij me dan wel weer als Matthijs opgegeven bij de burgerlijke stand. Wel vreemd eigenlijk.’

‘Heb je die folder ook? Wat is Moulin d’Elyon?’

‘Ja, die heb ik vluchtig bekeken.’ Matthijs pakte de envelop er weer bij en pakte de folder.

Hij opende hem en hield hem tussen ons in. Het bleek een informatiefolder te zijn voor een vierdaagse training rond het thema ‘inspiratie’. De training bestond uit een dagelijkse korte lezing over het ontdekken van de eigen inspiratie en activiteiten als meditatie, dans, elkaar beschilderen en tekenen. Ook elkaar masseren scheen erbij te horen. Verder werden ontbijt, lunch en diner verzorgd. In de tuin kon je een tentje opslaan of je kon overnachten in de gezamenlijke slaapruijnte. Je kon gebruikmaken van de gezamenlijke doucheruimte en van de zonnebank. Er was een foto van een grote, authentiek gerenoveerde woning. Boven de foto stond in sierlijke, goudkleurige letters *Moulin d’Elyon*.

‘Wauw, wat een enorm huis. En zo te zien is die tuin ook groot en supermooi,’ zei ik.

‘Dat was vroeger waarschijnlijk een watermolen.’ Hij wees naar het houten gevaarte aan het huis. ‘Kijk, dat moet het schepblad zijn geweest. Dat is typisch voor watermolens in dat gebied.’ Zijn

interesse voor geschiedenis was groot en hij wist er altijd veel over te vertellen. Dat bewonderde ik heel erg aan hem. Op de een of andere manier kon ik geschiedenisfeiten nooit onthouden. Maar hij onthield wel alles wat hij hoorde, las of zag over geschiedenis. Ik leerde veel van hem.

‘O, vandaar Moulin d’Elyon: molen van Elyon. En wat vind je ervan?’

‘Ja, bijzonder werk. Maar ik weet niet wat ik moet denken van dat beschilderen van elkaar,’ zei Matthijs lachend. ‘En meditatie, geen idee wat dat precies is eigenlijk. Ach, misschien gaan we het allemaal nog eens meemaken.’ Matthijs porde me een paar keer in mijn zij.

‘Ah, kappen nou!’ gilde ik quasigepikeerd.

Matthijs duwde me op bed, pakte mijn polsen vast en drukte ze naast mijn hoofd in het matras. Ik spartelde lachend tegen en probeerde hem met mijn benen weg te duwen. Maar hij was sterker en klemde zijn knieën om mijn heupen, zodat ik mijn romp ook niet meer kon bewegen. Ik gaf nog niet op en trappelde woest met mijn benen. Het haalde niet veel uit.

Met zijn gezicht kwam hij nu dicht bij mijn gezicht. Hij keek me serieus aan met een twinkeling in zijn ogen. ‘Onthoud goed, ik ben degene die jou masseert. En niemand anders.’ Er verscheen een ondeugende glimlach op zijn gezicht.

22 september 1992

‘Hoi mam, met mij.’ De meterslange verlengkabel maakte het mogelijk dat ik de oude grijze telefoon met draaischijf mee kon nemen naar mijn kamer. Van tevoren had ik gecontroleerd of de tikkenteller op nul stond. Dit was het geval, de voorgaande beller had zijn tikken netjes genoteerd in het schriftje.

‘Hé Machteld, hoe gaat het met je?’

‘Goed hoor. En met jou?’ was gelijk mijn wedervraag.

‘Wel oké.’ Ik hoorde het schrapende geluid van het wielkje dat over het vuursteentje ging, gevolgd door een zachte plof van de lichte ontvlaming van de aansteker. ‘Het is wel weer een drukke tijd, hoor,’ ging ze verder nadat ze eerst een flinke teug van haar sigaret had genomen. ‘Vorige week zijn de laatste sperziebonen van de tuin gekomen. Gelukkig was Hanneke er om te helpen met het punten en inmaken. Maar nu is er weer volop andijvie. En zoals je weet, die andijvie is zoveel werk. Ik moet het echt drie keer wassen om al het zand eruit te spoelen. Dan nog snijden en blancheren. En als je dan ziet wat er overblijft. Ik vraag me soms af: waarom doe ik al die moeite er toch voor, elk jaar weer? Uiteindelijk heb ik slechts vijf zakken andijvie in de vriezer kunnen doen.’ Ze nam nog een trek van haar sigaret en blies de rook uit. ‘Ach, en de eerste kolen komen ook alweer van de tuin. Alleen de rode kool ga ik dit jaar inmaken, hoor. De bloemkool eten we nu meerdere keren per week. Leuk hoor, zo’n hobby van je vader, maar ik zit uiteindelijk met het werk. Gelukkig zijn de tuinbonen en doperwten al geweest. Zo fijn dat je daarmee wel hebt kunnen helpen in de vakantie.’

‘Maar mam, van de winter is het toch fijn dat je al die verse groenten uit de vriezer kan pakken?’ probeerde ik er een positieve draai aan te geven.

‘Ja, dat zal wel, maar ik zou dan ook gewoon verse groente in de winkel kunnen kopen. Dat scheelt me een hele hoop werk. Maar goed, mijn dagen worden aardig gevuld met die groenten van je vader.’ Ze nam een vluchtige trek. ‘En dan heb ik deze week ook nog de buitenboel gelapt. Dat was ook wel weer nodig, zeg. Het leek wel of het zand had geregend. Die ramen zagen er niet meer uit. En vandaag was het gelukkig weer droog weer, dus ik heb gelijk maar drie wassen gedraaid, kon het lekker buiten drogen. Al met al een drukke week voor me.’

‘Heb je verder nog nieuws?’ was mijn standaardvraag als ik de klaagzang over de huishoudelijke beslommeringen wilde stoppen.

‘Nou, weet je wat ik gisteravond op de vrouwenvereniging hoorde? Ken jij Trudy van de Boogaard nog? Weet je wel, de moeder van Ingrid, die zat toch een klas hoger dan jij?’

Er begon me vaag iets te dagen. ‘Ja, ik geloof het wel.’

‘Nou, ik hoorde dus dat zij borstkanker blijkt te hebben. En dat ze binnenkort geopereerd moet worden. Haar borst zal worden afgezet. Erg, hè? Ik vind het zo naar voor haar. Ik ken haar dan wel niet zo goed, maar ze heeft toch ook vijf jaar op koor gezeten. Ik moet er niet aan denken dat dat mij zou overkomen. Het is dan zo’n onzekere tijd waar je in terechtkomt. Ze zal door de chemo ook wel kaal worden. Maar ja, God zal er wel een bedoeling mee hebben. Dit zijn wel de lastige dingen van het leven, hoor. Gods wil is soms ondoorgrondelijk. Ik bid nu elke avond voor haar.’ In de korte pauze die ze nam voor een trek van haar sigaret wist ik niets te zeggen. ‘En je oma begint nu ook wel ouder te worden, zeg. Van de week merkte ik dat ze zo nu en dan behoorlijk vergeetachtig wordt.’ Mijn gedachten dwaalden af. Ik had gehoopt tijdens dit telefoongesprek meer interesse in mijn leven te krijgen. Ik wilde haar over de vader van Matthijs vertellen, maar haar zomaar onderbreken was respectloos.

‘Hoe gaat het met Hanneke en de jongens?’ Misschien dat het

me met deze vraag lukte de aandacht naar haar kinderen te verschuiven.

‘O, prima hoor. De jongens hebben het reuze naar hun zin op school en spelen elke middag tot aan het eten lekker buiten en na het eten gaan ze ook vaak nog even buitenspelen. En Hanneke doet het zo goed. Het huiswerk valt wel mee, geloof ik. Ze zit niet zo lang aan haar huiswerk als jij altijd deed. Ze helpt me ook heel fijn, zonder klagen. Het is zo’n ook zo’n schat van een meid.’

‘Mam?’ Ik deed een poging.

‘Ja, lieverd?’

‘Weet je nog dat ik je had verteld over de vader van Matthijs? Dat hij zijn vader aan de telefoon had gekregen?’

‘Ja, klopt. Dat was toch in de zomervakantie? Was het eigenlijk nog goedgekomen met die verhuizing naar die kamer van hem? Je hebt er nog helemaal niets over verteld.’

‘Ja, die verhuizing is goedgekomen. Hij woont er nu inmiddels al een maand. Maar ik wilde je vertellen over zijn vader.’

‘Ja, ik hoop dat het goedkomt met zijn vader. Ik gun het Matthijs zo. Het is ook zo’n lieve jongen. Heel bijzonder dat je hem hebt ontmoet. Zorg ervoor dat je hem houdt, hè. Hij is echt heel lief voor je.’ Tegen al mijn verwachtingen in had Matthijs een warm welkom gekregen in ons gezin. Ik had ertegen opgezien om hem voor te stellen. Matthijs kwam uit een gebroken en ongelovig gezin, iets dat normaal niet op prijs werd gesteld. Maar hij had mijn moeder helemaal ingepakt met zijn charme.

‘Ja, dat weet ik. Matthijs is super, ik ben heel blij met hem. Maar weet je, hij heeft twee weken geleden een brief ontvangen van zijn vader en nu ...’

‘Arjen, niet doen! Niet met die blubberlaarzen naar binnen! Arjen!’ riep ze opeens naar mijn jongste broertje. ‘Sorry lieverd, ik moet ophangen. Ik moet Arjen even aanpakken. Dit gaat helemaal niet goed hier. Volgende keer praten we verder, oké?’ Voordat ik iets kon uitbrengen, had mijn moeder al opgehangen.

Ontgoocheld luisterde ik naar de pieptoon die zich bleef herhalen en ik voelde al mijn energie via mijn benen de grond in vloeien. In een waas legde ik de hoorn op het toestel, pakte de katrol van de grond en liep naar de gang. Ik plaatste de telefoon op het kastje, schreef de tikken in het schriftje en zwiepte met een korte oprisping van woede de kabel langs de muur.

Weer in mijn kamer nestelde ik me achter het bureau en sloeg het boek *Organische chemie* open. Omdat er nog genoeg tijd was tot het gezamenlijk koffiedrinken, kon ik maar beter alvast aan de opdrachten beginnen. Ik probeerde me te concentreren op de verschillende koolstofverbindingen, maar de C'tjes en H'tjes dansten over de bladzijde. Het lukte me niet ze op hun plaats te dwingen.

Het thuisfront leek als een ijsschots steeds verder van mij af te drijven. Ik hoorde er nog wel bij, maar er was toch iets veranderd, al kon ik er de vinger niet op leggen. In mij leek er een leegte te zijn ontstaan die zich langzaam vulde met iets dat leek op verdriet, verlangen en een lichte paniek. Ik begon de tekst in het boek hardop te lezen, de ene na de andere bladzijde. De woorden dreunde ik op in een cadans, als die van een locomotief, zonder dat de betekenis ervan tot me doordrong.

'Machteld, Laura! Komen jullie? Koffie staat klaar. Het is bijna acht uur.' Ik schrok op van de roep die van boven kwam. Het deed me terugkeren in het hier en nu.

'Ja, ik kom eraan!' schreeuwde ik naar Astrid. En ook Laura kwam haar kamer uit, die aan de andere kant van de gang was.

Laura was gelijk met Astrid en mij in het studentenhuus komen wonen. Al snel waren we hechte vriendinnen geworden. Bijna elke avond aten we gezamenlijk, slechts een enkele keer had iemand een andere eetafspraak. Bij toerbeurt kookten we. Alle drie hadden we onze eigen specialiteit. Zo aten we bij Astrid meestal een pasta met een gevulde tomatensaus of kaassaus. Laura was meer van de ovenshotels, zij had de luxe van een oventje op haar kamer. Ze maakte er vaak ook nog een rauwkostsalade bij. En ik kookte

doorgaans aardappelen, groente en een stukje vlees en soms bakte ik een stapel pannenkoeken. Gewoonlijk gingen we na het eten en de afwas naar onze eigen kamer. Meestal maakte ik dan wat huiswerk; totdat het acht uur was, dan begon ons heilig halfuurtje. Met een kop koffie keken we naar *Goede tijden, slechte tijden*. Die routine was vorig jaar ontstaan. In eerste instantie keken we nog uit nieuwsgierigheid naar de veelbesproken soap, maar al snel waren we eraan verslaafd geraakt.

Haastig beklommen Laura en ik de trap met de versleten, smoezelige vloerbedekking. De trap was zo steil en bestond uit zulke smalle treden, dat menig bewoner zonder de leuningen aan beide zijden vast te grijpen onderaan de trap zou belanden. We stapten Astrids kamer binnen, pakten de mokken koffie die klaarstonden van het geribbelde stalen blad van het minikeukenblok en namen naast elkaar plaats op de grond. Met opgetrokken knieën en onze ruggen gesteund door kussens die we tegen het kleine stukje kale muur zetten, positioneerden we ons voor de kleine televisie die op nog geen meter van ons vandaan op een laag kastje stond. De tune was al begonnen. Ondanks de soms hilarisch slechte acteerpresetaties, smulden we van het verhaal en de krankzinnige plotwendingen. Na de eerste weken van het vorige seizoen, hadden we de meest aantrekkelijke mannen al eerlijk verdeeld. Peter was voor Astrid, zij vond hem een lekker ding, Laura wilde het liefst door Arnie bemind worden en ik had een zwak voor dokter Simon. De hele zomer hadden we ze moeten missen, maar sinds gisteren werden we het leven van de Meerdijkers weer ingetrokken. Regelmatig lachten we om een onnozele dialoog en gaven we commentaar op wat we zagen gebeuren. Het zorgde ervoor dat alle spieren in mijn lijf ontspanden en mijn ademhaling weer ruimte kreeg tot in mijn buik. Even kon ik alles vergeten.

De rest van de avond ging het studeren weer vanzelf en had ik er plezier in om nieuwe dingen te leren en inzichten te krijgen.

26 september 1992

Vanmorgen hadden we tot elf uur uit kunnen slapen, we hadden nog voldoende tijd om ons voor te bereiden. Ik haalde direct het groezelige beddengoed van het kleine tweepersoonsbed en verving het door schone, frisse lakens. Matthijs zette koffie en smeerde voor ons allebei een boterham. Na het vluchtige ontbijt gingen we direct verder met opruimen. Ik verzamelde de kledingstukken, die op de krappe tweezitsbank en de bureaustoel en zelfs op de grond lagen, en gaf ze aan Matthijs, die ze op zijn beurt bij het beddengoed in de rieten wasmand propte. Hij moest het wasgoed stevig aandrukken om de mand met het deksel af te kunnen sluiten. De vieze borden en de gebruikte glazen en bestek van de dagen ervoor pakte ik van zijn bureau en ik bracht ze naar de kleine keuken, die Matthijs met nog twee studenten deelde. Ik stapelde het vaatwerk van de andere jongens dusdanig op dat er iets meer ruimte op het aanrecht ontstond. De spullen van Matthijs waste ik af en het vrijgekomen gedeelte van het aanrecht boende ik nog eens extra schoon. Ook over de keukenkastjes en het gasfornuis haalde ik vluchtig een doek. Matthijs verzamelde ondertussen de schriften, stencils, boeken, pennen, potloden en rekenmachine van zijn bureau en vloer en stouwde alles in de bureaustapjes. Het raam zette ik wijdopen, om de bedompte lucht van de nacht te verdrijven. Ik haalde nog een stofzuiger door de kamer, terwijl Matthijs het stof te lijf ging met een stofdoek. In no-time was de kamer opgeruimd en fris.

‘Zal ik het toilet toch ook nog maar even doen?’ vroeg ik Matthijs, die ongedurig zijn cd’s, die hij een voor een had afgevoerd, rangschikte in het zwarte metalen cd-rek. ‘Als ze naar het toilet willen, kan het eigenlijk niet zoals het nu is, toch?’

‘Misschien wel een goed idee. Als je het niet vervelend vindt?’